

Meis Broeders (links)
en Ferry de Koning.

“We maken ons sterk voor een toekomst zonder middelengebruik”

De omgeving waarin jongeren opgroeien is belangrijk voor hun welzijn en kan dat zowel positief als negatief beïnvloeden. Het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) wil jeugd laten opgroeien in een omgeving waar middelengebruik geen onderdeel van uitmaakt en middelengebruik onder jongeren onder de 18 niet meer voorkomt. Meis Broeders en Ferry de Koning vertellen hoe deze ambitie steeds meer handen en voeten krijgt.

In 2020 gaf de gemeente Goeree-Overflakkee opdracht om een integrale aanpak tegen verslavingsproblematiek te ontwikkelen. Zo ontstond SamenZien, een breed netwerk van betrokken partijen die zich hiervoor gezamenlijk inzetten, bijgestaan door een projectgroep. De gemeente vervult een ondersteunende rol. Voor deze aanpak heeft de gemeente tien jaar uitgetrokken. In maart 2022 ondertekenden 24 convenantpartners van SamenZien een intentieverklaring. Inmiddels zijn het er 25. Eén van de ambities van SamenZien is opgroeien in een kansrijke omgeving. Ferry de Koning is projectleider van OKO, dat zich richt op jongeren van 12 tot 18 jaar. “OKO is gebaseerd op het IJslands preventiemodel”, legt De Koning uit. “Dat is echt een omgevingsaanpak, waarbij niet alleen gekeken wordt

vanuit de jongere, maar ook vanuit ouders, school, vrijetijdsbesteding en peergroup (vrienden). Al die invloeden en factoren willen we in kaart brengen door middel van monitoring. Dit schooljaar heeft er een extra monitor plaatsgevonden, die onder jongeren in de tweede en vierde klas van de middelbare school is afgenomen. In de jaren daaropvolgend sluiten we aan bij de standaardmonitor van de GGD met daarin een OKO module. De eerste uitslagen daarvan hebben we nu net binnen.”

Verskil maken

Na de uitslag volgt een terugkoppeling en dialoog. Daarna kan er beleid gemaakt worden. De uitvoering daarvan is de laatste stap. De Koning is blij met de houvast die cijfers geven. “Je kan dan gericht gaan handelen in plaats van met hagel te schieten. Alle vier de domeinen (ouders, school, vrije tijd en peergroup) komen aan de orde. Hun antwoorden geven ons inzicht. Jongeren kunnen bijvoorbeeld zeggen: er is hier niets te doen. Dat is er wel, maar waarom sluit het niet aan bij hun behoefte?”

Meis Broeders, projectleider Integrale Aanpak Verslavingsproblematiek noemt het belang van samenwerking. “We kunnen het als gemeente niet alleen. We werken dan ook samen met gedreven partners die ieder vanuit hun eigen organisatie bijdragen. Met elkaar bedenken we wat er concreet nodig is om een verschil te maken. Er zijn nu al mooie initiatieven, bijvoorbeeld de superfrisseesten voor jongeren van 12 tot 16 jaar in de Victoriahal. Onze lokale ambitie is NIX18 in 2032. We vragen of andere verenigingen daarin voorloper willen zijn.”

Ferry de Koning weet dat het omgaan met middelengebruik voor ouders een hele uitdaging kan zijn. “Als jongeren op de middelbare school zitten, kennen ouders elkaar vaak niet. Dan is het lastig om één lijn te trekken als het gaat om middelengebruik. Het kost tijd om ouders met elkaar in contact te laten komen. In IJsland hebben ze een mooie oplossing

bedacht: een sticker op de koelkast waardoor je in één oogopslag ziet dat er geen alcohol wordt geschonken aan de jeugd. Ouders die bij elkaar over de vloer komen zien dat van elkaar. Goed voorbeeld doet volgen.” Voorlichting speelt bij preventie een grote rol. “We weten inmiddels meer hoe schadelijk alcohol voor jongeren is”, zegt Broeders. “Er zijn veel ouders die roepen: ach, wij dronken ook al toen wij jong waren en met ons is het toch ook goed gekomen? Die redenatie klopt niet met de kennis die we nu hebben. Vergelijk het met asbest: sinds we weten hoe schadelijk dat is, wordt het niet meer gebruikt. Hoe kijken we dan naar het alcoholgebruik van jongeren? Ons ideaal is om een generatie op te laten groeien die geen middelen kent. Daar zijn rolmodellen voor nodig.”

Jongerenplatform

OKO sluit voor het terugdringen van middelengebruik graag aan bij landelijke campagnes zoals NIX18 en Zien drinken doet drinken, maar brengt het onderwerp ook lokaal onder de aandacht. “Er komt een lokaal programma aan dat gericht is op een rookvrije omgeving. De overheid wil per 2025 alle sportverenigingen rookvrij maken. Het is geen rookverbod, maar wel een stimulans om in de omgeving het gesprek aan te gaan.”

Broeders en De Koning kunnen niet wachten om met de cijfers aan de slag te gaan. Daarnaast zijn er meer plannen. “We zouden de monitoring graag uitbreiden naar meer leerjaren en ook naar het MBO”, zegt Broeders. “Dan krijgen we een compleet beeld van een hele generatie. Verder denken we na over de oprichting van een jongerenplatform dat als aanspreekpunt fungeert, maar ook informeert. Daarbij ligt de nadruk op het positieve: het maken van gezonde en verstandige keuzes.” Zo wordt de aanpak steeds verder uitgebreid. Het doel is helder. Ferry de Koning vat het mooi samen: “We maken ons sterk voor een toekomst zonder middelengebruik.”

Voor meer informatie over
SamenZien: www.samenzien.com.